

אמן! אמן

גליון חודשי בגודל מעלול ענייית "אמן" ו"אמן. יהא שמיה רבא" וקדושת בית המדרש

הקשר שבין "אמן יהא שמיה רבא" להיום הגדול והנשגב "הושענא רבא"

בהושענא רבא חל יומא דהילולא רבה של הרה"ק רבי דוד משה מטשורטקוב זי"ע, הוא היה מפרש למה נשתרש בכל ישראל לקרוא יום זה בשם "הושענא רבא", דהנה בעת כזאת נגמר הדין של הימים הנוראים וזקוקים בני ישראל לרחמים מרובים, לפיכך מביאים המלאכים קרונות מלאים אמירת "אמן יהא שמיה רבא" כדי שהם ימליצו טוב על ישראל, שהרי אמר רבי יהושע בן לוי (שבת קיט:): "כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו - קורעין לו גזר דינו" [וב'נתיבות עולם' למהר"ל (נתיב העבודה פרק יא) כתב, דקאי אף אחר חתימת גזר דין, כי לעולם קורעין את הגזירה ע"י ענייית אמן יהא שמיה רבא], ורבי יוחנן אמר "אפילו שמץ של עבודה זרה מוחלין לו", והיינו "הושענא רבא" שזוכים לגאולה וישועה על ידי "רבא", זה אמירת אמן שמיה רבא.

וב"אור לשמים" (פרשת בלק) מרמז בפסוק (במדבר כד, יח) "והיה אדום ירשה", דהנה ידוע ש'אדום' מורה על מידת הדין, ורמזה תורה שכדי להמתיק הדינים יקיים את הנרמז בתיבת "ירשה", שהיא ר"ת י'הא ש'מיה ר'ב'ה, שאמירתה דוחה ומבטלת כל הדינים.

רמז נאה רמז מרן הבעש"ט הק' זי"ע בפסוק (תהלים סה, ה) "אשר תבחר ותקרב ישכון חצריך, נשבעה בטוב ביתך קדוש היכלך", דהנה בשמים ממעל יש כמה בחינות גבוהות זו למעלה מזו, בתחילה יש את החצר החיצונה לפנים ממנה הבית ואח"כ ההיכל, וכמו כן יש דרגת "ישכון" שהשכינה שורה, ויש דרגת "נשבעה" שהיא גבוהה יותר, וזה מה שרמז דוד המלך ע"ה בזמירותיו, "אשרי תבחר" שאם יבחר האדם ב"אשרי" דהיינו א'מן י'הא ש'מיה ר'בא, אזי "תקרב" כל אותם מדריגות, ויזכה לכולם, "ישכון חצריך, נשבעה בטוב ביתך קדוש היכלך", אשרי חלקו של הזוכה בהן.

בעיצומם של ימי מלחמת העולם השנייה התעוררו בני ירושלים לענות "אמן יהא שמיה רבא" בקול ובכוונה שלימה, וכאשר הגנרל הצורר רומל ימ"ש היה בדרכו ממצרים לכבוש את ארץ ישראל, דאגו מאד יושבי הארץ מפני הסכנה ובדרך נס ופלא נסוגו אחור כידוע. בימים ההם אמר הרה"ק רבי שלומק'ה מזוועהיל זי"ע למשמשו הנאמן החסיד רבי אליהו רוט ז"ל "הרגשתי שלא יצליחו הרשעים לכבוש את ארץ ישראל, שהרי התחזקו בענייית 'אמן יהא שמיה רבא'....", ובכל מצב שהוא אין כוחם של ישראל אלא בפה, ועל כן עצה טובה ונפלאה היא להתחזק בענין זה כדי לקרוע גזר דיננו.

(באר החיים" - ירח האיתנים דף שכ"ג, מפי המשפיע המפורסם הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א)

